



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Radovana Havelce a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Tomáše Rychlého v právní věci žalobce: N. V. L., zastoupený Mgr. Markem Sedlákem, advokátem se sídlem Brno, Příkop 8, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem Praha 4, nám. Hrdinů 1634/3, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 14. 3. 2019, č. j. 30 A 120/2017-35,

takto:

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalované **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

[1] Rozhodnutím ze dne 27. 3. 2017, č. j. OAM-17879-51/PP-2015, zamítlo ministerstvo vnitra (dále jen „ministerstvo“) žádost žalobce, jako rodinného příslušníka občana EU, který sám není občanem EU, o vydání povolení k přechodnému pobytu na území České republiky podle § 87e odst. 1, ve spojení s § 87d odst. 1 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), neboť žalobce byl evidován v evidenci nežádoucích osob a trvá důvodné nebezpečí, že by mohl při svém pobytu na území závažným způsobem narušit veřejný pořádek. Odvolání proti tomuto rozhodnutí zamítla žalovaná rozhodnutím ze dne 25. 5. 2017, č. j. MV-51104-4/SO-2017, a rozhodnutí ministerstva potvrdila.

[2] Proti rozhodnutí žalované podal žalobce žalobu ke Krajskému soudu v Brně, který ji shora uvedeným rozsudkem zamítl. Krajský soud předeslal, že mezi stranami

nebylo sporné, že žalobce naplnil první z podmínek pro zamítnutí žádosti o pobytové oprávnění podle § 87d odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců, tj. že byl evidován v evidenci nežádoucích osob na základě rozhodnutí Policie ČR ze dne 13. 3. 2013, č. j. KRPB-41277/ČJ-2013-060022, o správním vyhoštění, a pravomocného rozhodnutí soudu o trestu vyhoštění z území s platností do 4. 12. 2017 (rozsudek Městského soudu v Brně ze dne 19. 9. 2014, č. j. 9 T 88/2014-110, potvrzený usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 4. 12. 2014, sp. zn. 7 To 450/2014). Žalobce zpochybňoval toliko naplnění druhé z podmínek stanovené v citovaném ustanovení, tj. že u něj trvá *důvodné nebezpečí, že by mohl při svém pobytu na území závažným způsobem narušit veřejný pořádek*.

[3] Krajský soud nepřisvědčil námitce, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné v části, v níž se správní orgány zabývaly existencí důvodného nebezpečí pro veřejný pořádek. Uvedl, že ministerstvo i žalovaná spatřovaly toto nebezpečí v naprostém ignorování správních i soudních rozhodnutí, které zakládá důvod domnívat se, že by žalobce porušoval právní předpisy i nadále. To, že správní orgány vyhodnotily zjištěné skutečnosti jinak, než si představoval žalobce, nezakládá nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí.

[4] Důvodnou neshledal krajský soud ani námitku, že u žalobce netrvá důvodné nebezpečí, že by mohl závažným způsobem narušit veřejný pořádek. Krajský soud vycházel z usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 7. 2011, č. j. 3 As 4/2010-151, č. 2420/2011 Sb. NSS, a z rozsudku ze dne 30. 1. 2011, č. j. 7 As 75/2011-95, a konstatoval, že správní orgány dostaly povinnosti zkoumat, zda bylo protiprávní jednání žalobce skutečné, osobní, aktuální a zároveň dostatečně závažné ve vztahu k důsledkům plynoucím z případného zamítnutí žádosti o povolení k přechodnému pobytu. Správní orgány rovněž náležitě posoudily dopad zamítavého rozhodnutí do rodinného a soukromého života žalobce. Žalobci bylo dne 13. 1. 2005 vydáno vízum za účelem podnikání, dne 13. 7. 2005 mu bylo uděleno povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání, které mu bylo opakovaně prodlužováno až do 12. 7. 2012. Dne 13. 3. 2013 bylo žalobci uloženo správní vyhoštění, které však žalobce nerespektoval. Od 26. 9. 2013 do 27. 1. 2014 žalobce disponoval vízem za účelem strpění z důvodu probíhajícího řízení ve věci mezinárodní ochrany. Ani po tomto datu žalobce z území ČR nevycestoval, za což mu byl v trestním řízení uložen trest odnětí svobody v trvání pěti měsíců s podmíněným odkladem na zkušební dobu tří let, a trest vyhoštění na dobu tří let. Žalobce ani po nabytí právní moci rozhodnutí soudu v trestním řízení z území nevycestoval a dne 17. 12. 2015 podal žádost o přechodný pobyt, která je předmětem tohoto řízení. Dne 2. 5. 2016 nadto v ČR uzavřel sňatek se státní občankou Vietnamské socialistické republiky paní T. T. T. T. Žalobce tedy ve svém počínání zcela ignoruje veškerá jemu adresovaná rozhodnutí správních orgánů i soudů a odmítá opustit Českou republiku, na jejímž území mu byl pobyt orgány veřejné moci zakázán.

[5] Krajský soud uvedl, že reflektuje judikaturu Nejvyššího správního soudu, dle které méně závažné jednání narušující veřejný pořádek (nelegální pobyt na území České republiky) nepředstavuje dostatečně závažné narušení veřejného pořádku, ani hrozbu takového narušení, které by bylo proporcionální k zamítnutí žádosti o povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana Evropské unie podané za účelem společného soužití rodiny. V posuzovaném případě však nelze přehlížet postup žalobce a jeho manželky při účelovém určení otcovství k nezletilému T. M. T., jak vyplývá z obsahu

pokračování

správního spisu a jak jej blíže v odůvodnění napadeného rozhodnutí rozebrala žalovaná. Žalobce je dle rodného listu nezletilého T. M. T., občana České republiky, zapsán jako jeho *matrikový otec* ode dne 17. 2. 2017. Původně zapsaným otcem tohoto dítěte byl však pan J. K., rozený N., český státní občan. Podle rozsudku Městského soudu v Brně ze dne 31. 7. 2013, č. j. 7 T 37/2013, ve spojení s usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 25. 9. 2013, sp. zn. 3 To 380/2013, byl J. K. uznán vinným, že dne 13. 9. 2010 v Brně na matrice Městské části Brno-střed, učinil vědomě nepravdivé souhlasné prohlášení k určení otcovství k dítěti T. M. T., za což obdržel peněžitou částku nezjištěné výše. Následkem toho dítě získalo státní občanství České republiky a matka dítěte (manželka žalobce) na základě takto učiněného souhlasného prohlášení k určení otcovství podala žádost o pobyt rodinného příslušníka občana EU. Žalobce se jako otec nezletilého nechal do jeho rodného listu zapsat až poté, co nezletilý získal státní občanství ČR. Ke dni rozhodování o žalobcově žádosti o pobytový titul přitom manželka žalobce neměla na území ČR vydáno žádné povolení k pobytu. Její žádost v této věci totiž byla pravomocně zamítnuta rozhodnutím ze dne 4. 8. 2012, č. j. OAM-5177-10/PP-2012, s odůvodněním, že se dopustila obcházení zákona o pobytu cizinců výše uvedeným způsobem.

[6] Krajský soud shledal, že manželka žalobce nechala do rodného listu svého syna účelově zapsat jako otce pana J. K., a to za účelem získání pobytového titulu nejprve pro sebe a následně i pro žalobce. Je zřejmé, že oba rodiče nezletilého jsou občany Vietnamské socialistické republiky, kteří po celou dobu řízení vypovídali tak, že žalobce je pouze manželem paní T. T. T. T., který se chce starat o její dítě, jež má státní občanství České republiky. Nebylo by přitom možno rozumně předpokládat, že by oba v průběhu řízení shodně tvrdili, že právě oni jsou rodiči nezletilého, protože by bylo zcela zjevné, že jejich dítě má z ryze účelového důvodu zapsáno v rodném listu jako otce občana České republiky. Tuto účelovost jednání žalobce a jeho manželky však nelze akceptovat, neboť není v souladu s veřejným zájmem. Výše popsané *účelové otcovství* plní stejnou funkci jako účelové manželství, a sice legalizovat si tímto způsobem pobyt na území České republiky; je jevem stejného druhu a znamená ve své podstatě obcházení zákona. Uvedené skutečnosti tak mnoho vypovídají o chování žalobce na území a jeho přístupu k rodině. Nelze připustit, aby opakované (byť v jednotlivostech méně závažné) jednání žalobce bylo tolerováno a požívalo právní ochrany. Ostatně správní soudy ve skutkově obdobných případech (na které krajský soud odkázal) dovodily, že u cizince za těchto okolností existuje důvodné nebezpečí, že by mohl závažným způsobem narušit veřejný pořádek.

[7] U žalobce se v daném případě nejednalo o jednorázové nesplnění čistě formální povinnosti ukládané zákonem o pobytu cizinců (povinnost vycestovat z území), které by dle usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu č. j. 3 As 4/2010-151, bylo samo o sobě nepřiměřené hodnotit jako jednání narušující veřejný pořádek. Žalobce se ale jednak účelově snažil dosáhnout legalizace svého pobytu, jednak během svého nelegálního pobytu opakovaně porušoval české právní předpisy. Jeho jednání (nerespektování pravomocného správního i soudního rozhodnutí o vyhoštění, včetně dlouhodobého nelegálního pobytu žalobce na území České republiky) tak ve svém souhrnu mimo jakoukoliv pochybnost dokládá permanentní nerespektování právního řádu státu, na jehož území žalobce žádá přechodně pobývat. Tato jednání, uskutečněná během poměrně dlouhého časového období (od r. 2013 do r. 2017), lze tedy nepochybně vnímat jako skutečné ohrožení zájmů společnosti a jí všeobecně sdílené hodnotové představy o vedení

rodinného života, včetně z toho plynoucí povinnosti jeho respektování a ochrany ve smyslu směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES, o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států. Zároveň není pochyb o tom, že šlo o jednání skutečné, osobní a k okamžiku rozhodování správních orgánů také aktuální. Jednání žalobce tak v celém svém kontextu lze hodnotit jako trvající, které má přesah a důsledky do současnosti. Krajský soud z výše uvedených důvodů dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí není v rozporu se zásadou přiměřenosti a zjevně bylo založeno výlučně na osobním chování žalobce. Nelze ani dovodit, že by rozhodnutí správních orgánů obou stupňů byla vydána toliko z důvodu předchozího odsouzení žalobce pro trestný čin.

[8] Krajský soud konečně nepřisvědčil námitce, že napadeným rozhodnutím je zasahováno do práv jeho nezletilého syna. Uvedl, že do práv garantovaných Úmluvou o právech dítěte a Listinou základních práv a svobod nemůže neudělení pobytového oprávnění ze své podstaty zasáhnout. K tomu odkázal na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 9. 2011, č. j. 7 As 112/2011-65, a ze dne 29. 6. 2017, č. j. 2 Azs 65/2017-31, a nález Ústavního soudu ze dne 24. 4. 2012, sp. zn. Pl. ÚS 23/11. Správní orgány obou stupňů se ve svých rozhodnutích zabývaly posouzením přiměřenosti dopadů do soukromého a rodinného života žalobce, a to konkrétně na str. 6 prvostupňového rozhodnutí a na str. 4 až 5 rozhodnutí odvolacího. V posuzovaném případě se nezletilý syn žalobce stal státním občanem České republiky pouze na základě zjevně účelového a nepoctivého jednání žalobce a jeho manželky. Platí přitom obecná právní zásada, že nikdo nesmí těžit ze svého nepoctivého činu a že zjevné zneužití práva nepožívá právní ochrany; ta se promítá i do § 87e odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců, podle něhož ministerstvo žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu zamítne, jestliže se žadatel dopustil obcházení tohoto zákona s cílem získat povolení k přechodnému pobytu na území, zejména pokud účelově uzavřel manželství nebo jeho účelově prohlášeným souhlasem bylo určeno otcovství. Vzhledem k tomu, že výčet obsažený v tomto ustanovení je výčtem pouze demonstrativním, nepochybně sem lze zařadit i jednání žalobce a jeho manželky spočívající v tom, že uvedli české orgány veřejné moci v omyl tím, že nepravdivě prohlásili, že otcem nezletilého T. M. T. je státní občan České republiky, přičemž až posléze (kdy již nezletilý T. M. T. byl státním občanem České republiky) správnímu orgánu předložili rodný list nezletilého svědčící o skutečnosti, že otcem nezletilého je naopak žalobce.

[9] Proti tomuto rozsudku podává žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost, kterou opírá o důvody podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) soudního řádu správního dále jen „s. ř. s.“).

[10] Stěžovatel trvá na tom, že v jeho případě nebyla splněna podmínka existence *důvodného nebezpečí závažného narušení veřejného pořádku*. Zopakoval, že jediným důvodem jeho nelegálního pobytu na území ČR byla snaha zůstat se svou rodinou. S manželkou a synem T. M. T., který je občanem ČR, sdílel společnou domácnost již v době, kdy mu bylo uloženo správní vyhoštění a o syna se spolu s manželkou staral, ačkoli tehdy ještě nebyl v rodném listě zapsaný jako jeho otec. Za těchto okolností nelze dovozovat, že má stěžovatel všeobecný sklon k porušování zákonů a páčání trestné činnosti. Pokud by mu bylo pobytové oprávnění uděleno, nemohl by se v budoucnosti vytýkaného jednání (neoprávněného pobytu) dopouštět. Dodal, že v současné době pobývá ve Vietnamu a

pokračování

všechna uložena vyhoštění již vykonal, proto již nemůže mařit výkon žádných rozhodnutí.

[11] Úvahy krajského soudu o účelovosti prohlášení otcovství k nezletilému T. M. T. a ohrožení hodnotových představ společnosti o vedení rodinného života považuje stěžovatel za nepodložené. Stěžovatel nemá nic společného s údajným jednáním jeho manželky a pana J. K.. Nebezpečí závažného ohrožení veřejného pořádku přitom musí vyplývat výlučně z jednání stěžovatele a nikoli z jednání jiných osob. Závěr krajského soudu, že manželka žalobce učinila souhlasné prohlášení s J. K. za účelem získání pobytového oprávnění nejen pro sebe, ale i pro stěžovatele, jsou nepodložené a nemají oporu v důkazech. Tuto úvahu vyvrací i fakt, že podle právní úpravy zákona o pobytu cizinců účinné do 17. 12. 2015 mohl stěžovatel podat žádost o povolení k přechodnému pobytu pouze na základě skutečnosti, že se synem své manželky – občanem České republiky žije ve společné domácnosti a stará se o něj, avšak takovou žádost nepodal.

[12] Krajský soud si měl zjistit všechny okolnosti soužití stěžovatele s manželkou a jejím synem. Stěžovatel se o syna své ženy stará řadu let, přičemž nejprve usiloval o jeho osvojení. Tento návrh však zamítl Městský soud v Brně s odůvodněním, že k osvojení jsou příslušné vietnamské státní orgány. S manželkou usoudili, že dosáhnout osvojení občana ČR před orgány Vietnamu by pro ně bylo nedosažitelné; zvolili proto cestu souhlasného prohlášení, přičemž předtím bylo popřeno otcovství J. K. Jednalo se tedy o potvrzení faktického stavu, kdy stěžovatel několik let vystupoval v roli *sociálního otce* syna manželky.

[13] V projednávané věci je podstatné, že stěžovatel je otcem nezletilého občana ČR, s nímž sdílel společnou domácnost. K přerušení vztahů mezi stěžovatelem a synem došlo jen proto, že stěžovatel dosud ve Vietnamu vykonával trest vyhoštění. Žalovaná se nezabývala skutečným vztahem mezi stěžovatelem a nezletilým a případnou újmou na rodinném životě stěžovatele. Úvahy krajského soudu jsou pak v tomto směru nesprávné a nepodložené. Nezletilý se nestal občanem ČR na základě jakéhokoli jednání stěžovatele, ale na základě jednání stěžovatelovy manželky a J. K. Není zřejmé, kdy měl stěžovatel nepravdivě tvrdit, že otcem dítěte je občan České republiky. Až do rozhodnutí Městského soudu v Brně o popření otcovství, byl otcem dítěte J. K.. Stěžovatel se po právní stránce otcem svého syna stal až na základě vlastního souhlasného prohlášení, když se jej předtím bezúspěšně snažil osvojit. Za situace, kdy i ze správního spisu je zřejmé, že se o syna své manželky fakticky několik let stará, nemůže být jeho jednání označováno za „*nepoctivý čin*“ nebo „*zjevné zneužití práva*“.

[14] Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

[15] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu podané kasační stížnosti (§ 109 odst. 3 věta před středníkem s. ř. s.) a z důvodů v ní uvedených (§ 109 odst. 4, věta před středníkem s. ř. s.). Ve věci přitom rozhodl bez nařízení jednání za podmínek vyplývajících z § 109 odst. 2 věty první s. ř. s.

[16] Kasační stížnost není důvodná.

[17] Ve vztahu k uplatněnému důvodu podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., tj. nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku, stěžovatel neuvedl žádné konkrétní námitky. Přezkoumatelností rozsudku krajského soudu je však Nejvyšší správní soud povinen zabývat se i z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.). Vlastní přezkum rozhodnutí je totiž možný pouze za předpokladu, že napadené rozhodnutí je srozumitelné a vychází z relevantních důvodů, z nichž je zřejmé, proč krajský soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí. Nejvyšší správní soud má za to, že tato kritéria napadený rozsudek splňuje. Krajský soud se dostatečně vypořádal se všemi žalobními námitkami včetně námitek týkajících se posouzení přiměřenosti napadeného rozhodnutí a existence důvodného nebezpečí závažného narušení veřejného pořádku ze strany stěžovatele (viz zejména body 19. až 40. napadeného rozsudku). Úvahy krajského soudu jsou v nyní posuzované věci dostatečně zřetelné a logické. Jedná se tedy o rozsudek přezkoumatelný, opírající se o konkrétní ustanovení zákona i relevantní judikaturu, což ostatně dostatečně ilustruje podrobné shrnutí odůvodnění napadeného rozsudku v bodech [2] až [8] výše. Kasační důvod ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. tedy není naplněn.

[18] Stěžovatel dále nesouhlasil s posouzením námitky (ne)existence trvající hrozby závažného narušení veřejného pořádku, přičemž nerespektování pravomocných rozhodnutí o vyhoštění omlouval snahou setrvat se svojí rodinou na území ČR. V této souvislosti je vhodné připomenout, že řízení ve správním soudnictví, včetně řízení o kasační stížnosti, je ovládáno dispoziční zásadou. Nejvyšší správní soud ve své ustálené judikatuře zastává názor, že „[u]vedení konkrétních stížných námitek [...] nelze nahradit zopakováním námitek uplatněných v odvolání nebo v žalobě, neboť odvolací a žalobní námitky směřovaly proti jiným rozhodnutím, než je rozhodnutí přezkoumávané Nejvyšším správním soudem“ (viz rozsudek ze dne 26. 10. 2007, č. j. 8 Afs 106/2006-58). Obecně vzato „stěžovatelům nic nebrání zopakovat žalobní argumentaci v případech, kdy ji krajský soud dostatečně nevypořádal, směřuje-li taková argumentace k existenci kasačního důvodu ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. (tedy nepřezkoumatelnosti soudního rozhodnutí či jiné vadě řízení před krajským soudem – v tomto případě nevyčerpání žalobou vymezeného předmětu řízení). Nejsou-li stěžovatelé spokojeni se skutkovým či právním posouzením věci, musí být z obsahu kasační stížnosti zřejmé, které závěry krajského soudu pokládají stěžovatelé za nedostatečné, respektive nesprávné, a z jakého důvodu. Neobsahuje-li kasační stížnost takovou argumentaci, je nutno na ni nahlížet jako na nepřípustnou, neboť se mýlí s kasačními důvody uvedenými v § 103 s. ř. s. (viz § 104 odst. 4 s. ř. s.)“ (rozsudek ze dne 14. 6. 2017, č. j. 3 As 123/2016-40).

[19] Tímto směrem ovšem zmíněná kasační argumentace vedena není. Stěžovatel totiž „[s]tejně jako v žalobě namítá, že pro rozhodnutí o zamítnutí žádosti o povolení k přechodnému pobytu nebyla splněna podmínka uvedená v ustanovení § 87d odst. 1 písm. c) [zákona o pobytu cizinců], a to, že „trvá důvodné nebezpečí, že by mohl při svém pobytu na území ohrozit bezpečnost státu nebo závažným způsobem narušit veřejný pořádek““; dále jen doslova opakuje své žalobní námitky. Lze tedy konstatovat, že kasační argumentace směřuje *de facto* pouze proti závěrům žalované, neboť kopíruje (krajským soudem přezkoumatelně vypořádanou) argumentaci žalobní. Slovy výše citovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 8 Afs 106/2006-58, tak stěžovatelem uplatněné námitky směřují proti jinému než nyní přezkoumávanému rozhodnutí (napadenému rozsudku), a nejedná se tedy o námitky ve smyslu § 103 odst. 1 s. ř. s. Touto částí kasační stížnosti se proto Nejvyšší správní soud nemohl věcně zabývat pro její nepřípustnost (viz bod [18] tohoto

pokračování

odůvodnění), a omezil se tak jen na posouzení přezkoumatelnosti závěrů krajského soudu o těchto otázkách, a to s výsledkem výše konstatovaným.

[20] Ze stejných důvodů se kasační soud nemohl zabývat ani výtkou stěžovatele, že se žalovaná nezabývala jeho skutečným vztahem se synem, a nesprávně tak posoudila přiměřenost napadeného rozhodnutí z hlediska zásahu do soukromého a rodinného života stěžovatele. V této části kasační stížnosti totiž stěžovatel hovoří pouze o pochybeních správního orgánu, a uplatňuje tedy argumentaci, která směřuje toliko proti závěrům žalovaného, nikoli soudu.

[21] Stěžovatel dále zpochybňoval existenci závažné hrozby pro veřejný pořádek tím, že uložené správní i trestní vyhoštění již vykonal, a proto již nehrozí, že by svým nelegálním pobytem porušoval právní řád ČR. K tomu postačí uvést, že pro rozhodování správního orgánu (tj. i orgánu odvolacího) je rozhodující skutkový a právní stav v době vydání rozhodnutí. Tato zásada sice není ve správním řádu výslovně zakotvena, vyplývá z něj však implicitně, a to zejména z § 96 odst. 2, § 90 odst. 4 nebo § 82 odst. 4 (viz například rozsudky tohoto soudu ze dne 7. 4. 2011, č. j. 1 As 24/2011–79, či ze dne 16. 8. 2018, č. j. 1 As 165/2018-40). V řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu podle § 65 odst. 1 s. ř. s. pak soud vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Okolnost, že stěžovatel se po vydání napadeného rozhodnutí nakonec podrobil pravomocnému a vykonatelnému správnímu a soudnímu vyhoštění, a že tak již jejich výkon nemůže mařit, tedy pro posouzení zákonnosti rozhodnutí žalované a napadeného rozsudku není relevantní.

[22] Nedůvodná je pak obsáhlá polemika stěžovatele s názorem krajského soudu, potažmo žalované, že souhlasné prohlášení stěžovatele a jeho manželky o určení otcovství k nezletilému T. M. T. bylo účelové a že stěžovatel nemá žádný podíl na tom, že k tomuto dítěti nejprve uznal otcovství J. K.. Pro závěr o účelovosti postupu stěžovatele a jeho manželky totiž svědčí obsah správního spisu, z něhož krajský soud při posouzení nebezpečí závažného narušení veřejného pořádku vycházel. Jeho součástí je mimo jiné rozsudek Městského soudu v Brně ze dne 31. 7. 2013, sp. zn. 7 T 37/2013, kterým byl J. K. uznán vinným z přečinu napomáhání k neoprávněnému pobytu na území republiky podle § 314 odst. 1 trestního zákoníku. Z tohoto rozsudku se podává, že J. K. v hlavním líčení přiznal, že věděl o skutečnosti, že není biologickým otcem dítěte T. M. T. a (vědomě nepravdivě) souhlasné prohlášení o určení otcovství k němu učinil na žádost druhá paní T. T. T. T. (viz str. 8 tohoto rozsudku). To ostatně vyplývá též z rozhodnutí ministerstva ze dne 17. 7. 2012, č. j. OAM-5177-10/PP-2012, a ze dne 15. 9. 2014, č. j. OAM-9002-51/TP-2011, ve věci žádosti manželky stěžovatele o povolení k přechodnému, respektive trvalému pobytu; v prvním z uvedených řízení byl totiž J. K. vyslechnut jako svědek a vypovídal shodně jako ve shora zmíněném trestním řízení (viz str. 4 protokolu ze dne 5. 12. 2011, č. j. OAM-9002/TP-204). Stěžovatel dále při výslechu v řízení o jeho žádosti vypověděl, že s paní T. T. T. T. žije ve vztahu druh-družka od roku 2008, od této doby se intimně stýkají a ve společné domácnosti žijí asi od šesti měsíců věku nezletilého T. M. T. (viz str. 4 protokolu ze dne 16. 6. 2014, č. j. 4385/PP-2014).

[23] Nejvyšší správní soud má za to, že shora popsané skutečnosti svědčí ve svém souhrnu pro závěr, že stěžovatel byl na tomto jednání své manželky a J. K. také

zainteresován, a to přinejmenším do té míry, že o jejich nepoctivém jednání věděl a následně je využil ve svůj prospěch. Bylo by totiž s podivem, kdyby stěžovatel, který dle svých tvrzení se svou manželkou žije v partnerském vztahu již od roku 2008, neměl ponětí o tom, že se manželka snaží zajistit pro své dítě české státní občanství za účelem získání možnosti žádat o pobytové oprávnění. Tím spíše v situaci, kdy z uvedených okolností by mohl stejným způsobem těžit rovněž stěžovatel, pokud by se následně stal *matričním* otcem nezletilého občana ČR. Nejvyššímu správnímu soudu se jeví rovněž nanejvýš nepravděpodobné, že by stěžovatel nevěděl o tom, že J. K. není biologickým otcem dítěte, jestliže o tom prokazatelně věděla jeho manželka a okolnosti určení otcovství k nezletilému T. M. T. byly příčinou zamítnutí jejich žádostí o pobytové oprávnění. Určení otcovství stěžovatele k T. M. T., ke kterému došlo až poté, co nezletilý nabyl státní občanství ČR (dne 17. 2. 2017) je pak v nápadné souvislosti s tím, že stěžovatel od roku 2013 nedisponoval žádným pobytovým oprávněním a svému vycestování se snažil zabránit i žádostmi o mezinárodní ochranu, které odůvodňoval snahou zůstat na území ČR se synem a manželkou (viz řízení vedená u Krajského soudu v Brně pod sp. zn. 41 Az 9/2013, sp. zn. 41 Az 2/2015 a sp. zn. 41 Az 23/2015 a Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 3 Azs 22/2013, sp. zn. 6 Azs 49/2016 a sp. zn. 9 Azs 36/2016).

[24] Stěžovatel v kasační stížnosti na jednu stranu tvrdí, že se stará o „syna své manželky“ od jeho narození, na druhou stranu uvádí, že jeho rodinu tvoří manželka a jejich „společný syn“ a že spolu s manželkou „vychovával svého syna, občana ČR, ačkoli [v době kdy mu bylo uloženo správní vyhoštění] ještě nebyl zapsán v jeho rodném listě jako jeho otec“. Tato argumentace se jeví poněkud nekoherentní a nutně vyvolává dojem, že stěžovatel se v průběhu celého správního a soudního řízení jen neobratně snaží zamlžit fakt, že prakticky od narození nezletilého T. M. T. žije s ním a jeho matkou ve společné domácnosti a že ačkoli od jeho narození pojímá dítě jako vlastního syna (přičemž o nepravdivém zápisu J. K. v rodném listě dítěte musel vědět), stát se jeho otcem i po právní stránce bylo v kontextu stěžovatelovy pobytové situace *vhodné* až poté, co nezletilý získal občanství ČR. V tomto ohledu je také zcela irelevantní námitka, že se stěžovatel snažil dítě (občana ČR) osvojit, neboť i osvojení by pro něj mělo z hlediska práva žádat o povolení k pobytu stejné účinky, jako uznání otcovství. Nejvyššímu správnímu soudu se s ohledem na výše popsané skutečnosti jako nejpravděpodobnější vskutku jeví, že i pokud by stěžovatel snad nebyl oním druhem paní T. T. T. T., na jehož žádost se J. K. nechal zapsat do matriky jako otec dítěte T. M. T. (J. K. si na jméno druhu nepamatoval, viz str. 5 protokolu o výsledku ze dne 5. 12. 2011), pak přinejmenším vědomě využil právních následků nepoctivého jednání své manželky a J. K. (získání českého státního občanství pro nezletilého T. M. T.), a to s cílem zajistit si pobytové oprávnění.

[25] Výše uvedený závěr nemůže zvrátit ani stěžovatelova argumentace, že nepožádal o povolení k přechodnému pobytu za účinnosti předchozí právní úpravy (účinné do 17. 12. 2015) z důvodu, že žije ve společné domácnosti s občanem ČR. Takovou možnost totiž zákon o pobytu cizinců v části upravující přechodný a trvalý pobyt nestanovil.

[26] Stěžovatel konečně krajskému soudu vytýkal nesprávnost jeho závěrů stran posouzení přiměřenosti napadeného rozhodnutí z hlediska dopadů do soukromého a rodinného života stěžovatele. V této souvislosti opakovaně zdůrazňoval, že určení jeho otcovství k nezletilému nebylo vedeno nepoctivým úmyslem. K tomu Nejvyšší správní

pokračování

soud podotýká, že podstata této argumentace již byla vypořádána v bodech [22] až [24] výše. Stěžovateli je nicméně třeba přisvědčit v tom, že závěr krajského soudu, že stěžovatel s manželkou uvedli české orgány v omyl tím, že prohlásili, že otcem dítěte T. M. T. je český státní občan, nemá oporu ve spisu. Na tom, že stěžovatel o účelovém jednání své manželky a J. K. přinejmenším věděl a z tohoto nepoctivého jednání těžil, to však ničeho nemění. Krajský soud v této souvislosti správně poznamenal, že obecná právní zásada, dle které nikdo nesmí těžit ze svého nepoctivého činu, se uplatní i v cizineckém právu, a to konkrétně v případě, kdy se cizinec dopustí obcházení zákona například účelovým určením otcovství [§ 87e odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců]. Nejvyšší správní soud ve shodě s krajským soudem konstatuje, že do této kategorie spadá i případ stěžovatele, který věděl (musel vědět), že jeho manželka učinila nepravdivé souhlasné prohlášení o určení otcovství s J. K., a do rodného listu nezletilého T. M. T. se nechal zapsat až poté, co toto dítě nabylo státní občanství ČR.

[27] Ze shora uvedených důvodů tedy Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná. Za podmínek vyplývajících z ustanovení § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s. ji proto rozsudkem zamítl.

[28] O náhradě nákladů tohoto řízení bylo rozhodnuto ve smyslu § 60 odst. 1, věty první s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Vzhledem k tomu, že stěžovatel byl v řízení o kasační stížnosti procesně neúspěšný, právo na náhradu nákladů řízení mu nenáleží. Pokud jde o procesně úspěšného účastníka – žalovanou, v jejím případě nebylo prokázáno, že by jí v souvislosti s tímto řízením vznikly náklady, které by překročily rámec běžné úřední činnosti. Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, že se jí náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. srpna 2021

Mgr. Radovan Havelec
předseda senátu